

Yoel Kitabı və Laodikeyadakı Yeddinci Gün Adventist Kilsəsi - Səkkizinci Hissə

Jeff Pippenger

2025-12-09

Səkkiz rəqəmi

O, biliyi kimə öyrədəcək? Və təlimi kimə anlatdıracaq? Süddən kəsilmişlərəmi, döşdən ayrılmışlaramı?

Çünki hökm hökm üzərinə, hökm hökm üzərinə; sətir sətir üzərinə, sətir sətir üzərinə; burada bir az, orada bir az olmalıdır. Çünki O, bu xalqa pəltək dodaqlarla və başqa dillə danışacaq. O onlara dedi: “Yorğunu rahatlandıracağınız istirahət budur”; və “təravət budur”; lakin onlar eşitmək istəmədilər.

Lakin Rəbbin sözü onlar üçün əmr üstünə əmr, əmr üstünə əmr; sətir üstünə sətir, sətir üstünə sətir; burada bir az, orada bir az oldu ki, gedib arxası üstə yıxılınsınlar, sındırılsınlar, tora düşsünlər və tutulub aparılsınlar.

Buna görə də Rəbbin sözünü eşidin, ey Yerusəlimdə olan bu xalqa hökmranlıq edən istehzalı adamlar. Çünki siz demisiniz: “Biz ölümlə əhd bağladığ, ölümlər diyarı ilə razılığa gəldik; daşqın kimi gələn qamçı keçib gedəndə bizə çatmayacaq; çünki yalanı özümüzə sığınacaq etdik, saxtakarlığın altında gizləndik.” Buna görə Xudavənd Rəbb belə deyir: “Budur, Mən Sionda bünövrə üçün bir daş qoyuram, sınaqdan keçirilmiş bir daş, qiymətli bir künc daşı, möhkəm bir təməl; iman edən tələsməyəcək. Hökmü ölçü ipi ilə, salehliyi şaqul ilə qoyacağam; dolu yalan sığınacağını süpürüb aparacaq, sular gizləndiyiniz yeri basacaq. Ölüm ilə bağladığınız əhd ləğv ediləcək, ölümlər diyarı ilə razılığınız davam etməyəcək; daşqın kimi gələn qamçı keçib gedəndə siz onun tərəfindən tapdalanacaqsınız.” Yeşaya 28:9–18.

Yerusəlimi idarə edən istehzalı adamlar Laodikeyalı Yeddinci Gün Adventist kilsəsinin rəhbərləridir; Yeşaya bir neçə ayə əvvəl onları “Efrayimin sərxoşları” və “təkəbbür tacı” kimi müəyyən etmişdi. Pentikost günündə Peter, bu xəbərin sərxoş adamlar tərəfindən bəyan edildiyini iddia edənlərə cavab verdi. Axırncı yağış dövrü həqiqi və saxta axırncı yağış xəbəri ilə bağlıdır. Rəbdən gələn bir xəbər hər zaman iki sinif ibadətçi meydana gətirir və bu iki sinifin hər ikisi də şərab içir. Müqəddəsləşdirilmiş xəbər, yaxud müqəddəsləşdirilmiş şərab, Yoildə sədaqətsizlərin ağzından kəsilib götürülən şeydir.

Oyanın, ey sərxoşlar, və ağlayın; və fəryad edin, ey bütün şərab içənlər, təzə şəraba görə; çünki o, ağzınızdan kəsilib götürülmüşdür. Yoel 1:5.

Yoel kitabının birinci fəslində, Laodikeyadakı Yeddinci Gün Adventist kilsəsini təmsil edən üzüm bağının pis bağbanları, “yeni şərab”ın onların ağzından “kəsilib götürülməsi” ilə əlaqədar olaraq məhkum edilir və mühakimə olunurlar. Allah, “taxıl və içki təqdimləri” ilə təmsil olunan son yağışda Öz Ruhunun tökülməsini pis sərxoş bağbanlardan kəsib saxlamış, yaxud onlardan əsirgəmişdir.

Taxıl təqdiməsi və içki təqdiməsi Rəbbin evindən kəsilib; kahinlər, Rəbbin xidmətçiləri matəm edir. Tarla viran olub, torpaq yas tutur; çünki taxıl məhv olub; təzə şərab quruyub, yağ tükənməkdədir. Ey əkinçilər, utanın; ey üzümçülər, nalə edin, buğda və arpa üçün; çünki tarlanın məhsulu məhv olub. Üzüm tənəyi quruyub, əncir ağacı solub; nar ağacı, xurma ağacı da, alma ağacı, hətta tarlanın bütün ağacları quruyub: çünki sevinc bəşər övladlarından quruyub gedib. Özünüzü qurşayın və ağı deyin, ey kahinlər; fəryad edin, ey qurbangahın xidmətçiləri; gəlin, gecəni çul içində keçirin, ey Allahımın xidmətçiləri; çünki taxıl təqdiməsi və içki təqdiməsi Allahınızın evindən saxlanılmışdır. Oruc təqdis edin, təntənəli yığıncaq çağırın, ağsaqqalları və ölkənin bütün sakinlərini Allahınız Rəbbin evinə toplayın və Rəbbə fəryad edin: Vay o günə! çünki Rəbbin günü yaxındır və o, Qadir Olandan gələn bir məhv kimi gələcək. Məgər gözlərimizin önündə qida kəsilməyibmi, bəli, Allahınızın evindən sevinc və şadlıq da? Yoel 1:9–16.

Yeşayadakı “Efrayimin sərxoşları” Yoildə “oyandıqları” zaman, onların oyandıqları şərait son yağış xəbəridir—“təzə şərab” kimi təmsil olunmuşdur. Bu, Allahın seçilmiş əhd xalqından əsirgənmişdir. Parçadakı “taxıl” sözünün mənası ümumi olaraq dənli bitkidir; Allahın Sözü isə Göydən olan Çörəkdir və həmin parçaya görə o, “israf edilmişdir.”

“Yeni şərab” 11 Sentyabrda gəlmiş indiki həqiqət xəbəridir. “Yeni şərab quruyub” və “kəsilib”, çünki “yeni şərab” yalnız Yeremyanın “köhnə” yollarına qayıdanlar tərəfindən tanınır; zira “yeni” bir xəbər hər zaman “köhnə” xəbərlə uyğunluq içində olur. “Quruyub” kimi tərcümə edilən söz ıvrit dilində “utanmaq” mənasını verir.

“Xəcalətə düşənlər” Yoelin və peyğəmbərlərin əsas mövzularından biridir. Efrayimin sərxoşları çox vaxt “sülh və təhlükəsizlik” xəbəri adlandırılan saxta axır yağış xəbərlərindən ötrü xəcalətə düşürlər. Taxıl, təzə şərab və yağ olan üç rəmz axır yağış xəbərini təmsil edir. Axır yağış həmçinin Müqəddəs Ruhun tökülməsi kimi də təmsil olunur.

Müqəddəs Ruhun işi günah, salehlik və hökm barəsində ittiham etməkdir və məhz bu ardıcılıqla. Allahın Kəlamı günah barəsində ittiham edir və “taxıl” ilə təmsil olunur. “Yeni şərab”a malik olmaq, “yağış”la və həmçinin “şərab”la təmsil olunan Müqəddəs Ruha malik olanları müəyyən edir; çünki həm “yağış”, həm də “şərab”ın bir xəbər və ya təlim olduğu asanlıqla göstərilə bilər.

Lakin sizə həqiqəti deyirəm: Mənim getməyim sizin üçün xeyirlidir; çünki əgər getməsəm, Təsəlliverici sizin yanınıza gəlməz; amma əgər getsəm, Onu sizə göndərəcəyəm. O gələndə dünyanı günah, salehlik və hökm barəsində mühakimə edəcək: günah barəsində, çünki Mənə iman etmirlər; salehlik barəsində, çünki Mən Atamın yanına gedirəm və siz Məni artıq görməyəcəksiniz; hökm barəsində, çünki bu dünyanın hökmdarı məhkum edilmişdir. Sizə söyləyəcək hələ çox şeyim var, lakin indi onları daşıya bilmirsiniz. Amma O, həqiqət Ruhu gələndə, sizi bütün həqiqətə yönəldəcək; çünki Özündən danışmayacaq, nə eşidərsə, onu danışacaq və gələcək şeyləri sizə bildirəcək. Yəhya 16:7–13.

Yoelin “taxılı” “günah” barədə məhkum edən Allahın Kəlamıdır. “Salehlik”, “yeni” (indiki-həqiqət) “şərab” (müjdə) kimi təmsil olunan indiki həqiqət xəbəri vasitəsilə öz bəşəriliyini ilahiliklə birləşdirmiş olanlarda zahir olur. “Yağ” “mühakimə”nin rəmzidir, çünki “mühakimə” mühakimə olunanların “yağ”a malik olub-olmamasına əsaslanır. Yoelin taxılı, yeni şərabı və yağı

günah, salehlik və mühakimə barədə məhkumetmədir. Son yağışın tökülməsi ilə əlaqədar Müqəddəs Ruhun işinin bütün ünsürləri birlikdə 9/11-dən etibarən Laodikiyalı Adventizmi sınağa çəkməli olan həqiqətləri təşkil edir; məhz o vaxt Yoel onlara “Oyanın!” deyə əmr edir.

Axır yağış xəbərinin üç rəmzi Vəhy on dördün üç mələyinin xəbərlərinə paraleldir və “əkinçilər” “utanmalı”, “üzümçülər” isə “fəryad etməlidirlər.” Yoel kitabında Allahın xalqı heç vaxt utanmamalıdır.

Və biləcəksiniz ki, Mən İsrailin arasındayam, Mən sizin Allahınız Rəbbəm, və başqası yoxdur; və Mənim xalqım əsla xəcalət çəkməyəcəkdir. Yoel 2:27.

Bağbanlar və üzümçülər utanır və fəryad edirlər, çünki təqdim etdikləri saxta son yağış xəbəri, qulluq etmək üçün onlara verilmiş bağda həyat hasil etməyə qadir deyildir. Adventizm öz qadın peyğəmbərindən bilir ki, onlar son yağış təcrübəsini yerinə yetirməyə çağırılmışdılar, lakin tarlaların məhsulu qurumuşdur. Onlar xüsusilə “buğdaya və arpaya görə” utanır və ağlayırlar. Məsihin dirilməsi günündə təqdim olunan “arpa” ilk məhsul təqdiməsi, Pentikost mövsümünü başlatdı; bu mövsüm Pentikostda təqdim olunan “buğda” ilk məhsul təqdiməsi ilə başa çatdı. Efrayimin sərxoşları utanırlar, çünki onlar son yağışın yağdığı, 11 sentyabrdan bazar qanununa qədər təkrarlanan Pentikost mövsümünün yanlış tərəfindədirlər.

“Bir çoxları əvvəlki yağışı böyük ölçüdə qəbul etməkdə aciz qalmışlar. Allahın onlar üçün belə təmin etdiyi bütün faydaları əldə etməmişlər. Onlar ümid edirlər ki, bu çatışmazlıq sonrakı yağış vasitəsilə aradan qaldırılacaq. Lütfün ən zəngin bolluğu bəxş ediləcəyi zaman ürəklərini onu qəbul etmək üçün açmağı niyyət edirlər. Onlar dəhşətli bir səhvə yol verirlər. Allahın Öz işığını və biliyini verməklə insan qəlbində başlamış olduğu iş daim irəliləməlidir. Hər bir şəxs öz ehtiyacını dərk etməlidir. Ürək hər cür murdarlıqdan boşaldılmalı və Ruhun məskən salması üçün təmizlənməlidir. İlk şagirdlər Pentikost günündə Müqəddəs Ruhun tökülməsinə günahı etiraf edib ondan əl çəkməklə, ciddi dua ilə və özlərini Allaha həsr etməklə hazırlanmışdılar. İndi də həmin iş, sadəcə daha böyük dərəcədə, görülməlidir. O zaman insan vasitəçisinin etməli olduğu yalnız xeyir-duanı diləmək və Rəbbin onunla bağlı işi kamilləşdirməsini gözləmək idi. İş başlayan Allahdır və Öz işini O tamamlayacaq, insanı İsa Məsihdə kamil edəcəkdir. Lakin əvvəlki yağışla təmsil olunan lütfə qarşı heç bir laqeydlilik olmamalıdır. Yalnız malik olduqları işığa uyğun yaşayanlar daha böyük işıq alacaqlar. Əgər biz hər gün fəal xristian fəzilətlərinin təcəssümündə irəliləmiriksə, sonrakı yağışda Müqəddəs Ruhun təzahürlərini dərk etməyəcəyik. O, ətrafımızdakı ürəklərin üzərinə yağa bilər, lakin biz onu nə ayırd edəcək, nə də qəbul edəcəyik.” Testimonies to Ministers, 506, 507.

Sister White-ın “Pentikost mövsümü” adlandırdığı xəttin kontekstində, “erkən yağış” Məsihin dirildikdən sonra göylərdəki görüşündən enib şagirdlərin üzərinə nəfəs verməsi idi. Bu kontekstdə “gec yağış” isə Pentikost idi. Pentikost mövsümünün alfasında şagirdlərin üzərinə bir neçə damcı üfürüldü, omeqasında isə üzərinə nəfəs verilmiş şagirdlər bütün dünyaya od dilləri ilə danışdılar. Başlanğıcda və sonda Müqəddəs Ruhun bir təzahürü. Başlanğıcda ilahilik Müqəddəs Ruhun bir ismaric vasitəsilə bəşəriyyətə çatdırır, sonda isə dillər (bəşəriyyət) və od (İlahilik) ilə təmsil olunduğu kimi ilahilik və bəşəriyyət birləşərək Müqəddəs Ruhun bir ismaric vasitəsilə bəşəriyyətə çatdırır. Başlanğıcdakı arpanın ilk məhsul təqdimatı Məsihin dirilməsi ilə uyğunlaşır, Pentikostdakı

buğdadan olan iki çörəyin ilk məhsul təqdimatı isə Pentikostla uyğunlaşır.

O iki çörək günahın rəmzi olan mayanı ehtiva edən yeganə təqdim idi. Çörəklər bişirilmişdi; bununla da günahın aradan qaldırılması təmsil olunurdu, lakin eyni zamanda yüz qırx dörd mini təmsil edən o iki yelləncək çörəyin Malaki kitabının üçüncü fəslində Əhdin Xəbərçisi tərəfindən həmin günahlardan təmizlənmiş günahkar kişi və qadınlar olduğu həqiqəti qorunub saxlanılırdı. Beləliklə, Pentikost mövsümünün alfası Səməvi Çörəyin Öz şagirdlərinə təlim verməsini təmsil edirdi və həmin mövsümün omeqasında isə o eyni şagirdlər göyə qaldırılan iki çörək kimi rəmzləşdirilmişdi. Buna görə də, od dillərinin ilahilik və insanlıq rəmzi ilə, şagirdlərin xəbəri dünyaya aparmasını əvvəlcədən göstərən yelləncək təqdimatının yuxarı qaldırılması rəmzi birləşərək, yüz qırx dörd minin İsa Məsihi kamil surətdə təmsil edən bir təqdim kimi yuxarı qaldırılmalı olduğunu göstərir; və İsa Məsih göstərir ki, ilahiliyin insanlıqla birləşməsi günah etmir.

“İlk yağışı qəbul etmədən”, “Allahın” “ilk yağışla” “təmin etdiyi” “bütün faydaların çatışmazlığının” “son yağış vasitəsilə tamamlanacağını” gözləmək “dəhşətli bir səhvdir.” İlk yağış, Yeremyanın 11 sentyabrda üzərində yeriməli yol kimi müəyyən edilmiş “qədim yollar”ıdır. Bu, “dəhşətli bir səhv” olmaqla yanaşı, insanları son yağış barədə qayaya əsaslanmış bir xəbəyə malik olduqlarını düşünməyə aparan, lakin sonda onların xəbərlərinin qum üzərində qurulduğunu aşkar etdirən güclü bir aldanışdır.

Peter sonrakı yağış dövründə yüz qırx dörd minin təmsilində kimin sərxoş olub-olmadığını birbaşa izah etməkdən utanmadı. Bütün peyğəmbərlər axır günlərdən danışır və Yoel “Efrayimin sərxoşlarının” oyandığını və sonrakı yağışın qüvvəsi altında üçüncü mələyin yüksək nida xəbərini bəyan edəcək xalq olmaq imtiyazının əbədi olaraq əllərindən alındığını göstərən aydın dəlillərlə üzləşdirildiyini müəyyən edir. Yüz qırx dörd min 9/11-dən Bazar qanununadək sonrakı yağış dövründə formalaşdırılır və möhürlənir. Onlar Quzunun hara getsə, Onun ardınca gedənlərdir.

Əllinci gün bayramında Peter, mesajını Yoel kitabına əsaslandıraraq son yağış xəbərini bəyan edən insanları təmsil edir. Bütün tarixləri boyunca Əllinci gün bayramını qeyd etmək məsuliyyəti onlara verilmiş olan yəhudilərə Peter tərəfindən bildirildi ki, əvvəlki bütün Əllinci gün bayramlarının işarə edib yönəldiyi Əllinci gün bayramı indi yerinə yetməkdədir. Yəhudilər, Efrayimin sərxoşları kimi, Babilin şərabından elə sərxoş olmuşdular ki, Peter və on bir nəfər Yoel kitabının kontekstində son yağış xəbərini təqdim edərkən onları sərxoş olmaqda ittiham etdilər. Yoelin birinci fəslinin beşinci ayəsində Efrayimin sərxoşları “oyandıqda”, onlar son yağışın sınaq prosesi ilə üz-üzə qalırlar; bu prosesdə iki sinif formalaşdırılır. Sınaq prosesində bir sinif son yağış xəbərini tanıyır, digər sinif isə tanımır.

“Biz son yağışı gözləməməliyik. O, üzərimizə yağan lütf şəhini və yağışlarını tanıyıb qəbul edəcək hər kəsin üzərinə gəlir. Biz işığın qırıntılarını topladığımızda, Ona etibar etməyimizi sevdiyi üçün bizi sevən Allahın qəti mərhəmətlərini qiymətləndirdiyimizdə, onda hər vəd yerinə yetəcək. ‘Çünki torpaq öz tumurcuğunu çıxardığı kimi, bağ da onda əkilənləri cücərtirdiyi kimi, Xudavənd Rəbb də salehliyi və həmdə bütün millətlərin önündə cüdəcəkdir.’ Yeşaya 61:11. Bütün yer üzünü Allahın izzəti ilə dolmalıdır.” Yeddinci Gün Adventistlərinin Müqəddəs Kitab Şərhi, 7-ci cild, 984.

“Tanımaq” o deməkdir ki, “xatırlamaq və ya biliyi yenidən əldə etmək”; çünki son yağışın xəbəri son yağış tarixini təsvir edən keçmiş müqəddəs tarixlər vasitəsilə tanınır. Pentikost günündə Peterin tarixi, Yoelin irəli sürdüyü tarixi çərçivə daxilində yerləşdirilmişdi. Yoelin şəraiti ilə Peterin yerinə yetirməsi birlikdə 1844-cü ilin Gecəyarısı Fəryadı tarixinin iki şahidini təqdim edir. Bu üç şahid (və digərləri) son yağışın tarixi, şəraiti və xəbərinin təsvirləri kimi “tanınmalıdır”.

Məsih göyə yüksəlib sonra geri qayıtdıqdan sonra şagirdlərin üzərinə nəfəs verəndə, bu, Əllinci gün bayramındakı böyük tökülüşdən əvvəl “bir neçə damla” kimi idi. Başlanğıcda da, sonda da Müqəddəs Ruhun tökülməsinin bir təzahürü var idi. Məsihdən Onun şagirdlərinə gələn həmin bir neçə damla, omega ilə və şagirdlərdən dünyaya gedən ismarıcın tökülməsi ilə sona çatdı Əllinci gün mövsümünün alfasıdır. Alfa arpanın ilk məhsul təqdimilə əlamətlənir və buğdanın ilk məhsul təqdimilə başa çatır. Son yağışın başlanğıcı 11 sentyabrda Nyu-York şəhərinin böyük binalarının yerlə-yeksan edilməsi ilə əlamətləndi. Bu, bazar günü qanununa aparan tarixin başlanğıcını göstərir. 11 sentyabr arpanın ilk məhsul təqdimilə, bazar günü qanunu isə buğdanın ilk məhsul təqdimilə təmsil olunur.

Efrayimin sərxoşları öz padşahlıqlarının onlardan alınacağı və münasib bəhrələr verəcək bir xalqa veriləcəyi həqiqətinə oyadırlar. Yoel, “ət” və “içki” təqdimlərinin Rəbbin evindən kəsilib götürüldüyünü və “yeni şərab”ın onların ağızlarından kəsilib götürüldüyünü göstərməklə sərxoşların itaətsizliyini ortaya qoyur. İbranicədə “yeni şərab” təzəcə sıxılmış şirədir, lakin beşinci ayədə sərxoşların içdiyi “şərab” qısqırdılmış şirədir. İki növ şərab vardır; bu, təlimi təmsil edir və Yoelin mətnində bu təlim son yağış xəbəridir. Efrayimin sərxoşları qısqırdılmış şirə içiblər və onlar “yeni”, təzəcə sıxılmış şirədən “kəsilib ayrılmışlar”. İki növ şərab iki son yağış xəbərini təmsil edir və sərxoşlar saf xəbərdən “kəsilib” ayrılmışlar. “Kəsilib götürülmək” kimi tərcümə olunan ibrani sözü heyvanların kəsilib hissələrinin arasından keçilməsi ilə bağlı qədim əhd təcrübəsinə əsaslanır. “Kəsilib ayrılmaq” Allahın əhd xalqı kimi rədd edilmək deməkdir.

Yoel kitabı, axır günlərdə Allahın xalqını, 1798-ci ildə Daniel kitabının möhürünün açılması nəticəsində meydana çıxarılan Millerçilərdən başlayaraq, 1989-cu ildə Daniel kitabının möhürünün açılması nəticəsində meydana çıxarılan yüz qırxdörd minlə tamamlanmaqla müəyyən edir. Başlanğıcda Müqəddəs Ruhun tökülməsi, Exeter düşərgə toplantısından 22 oktyabr 1844-cü il məyusluğuna qədər olan zaman dövrü ilə təmsil olunurdu. Həmin tarix Matta iyirmi beşdəki on bakirə məsəlinin yerinə yetməsi idi; bu məsəl yüz qırxdörd minin tarixində də hərfi mənada təkrar olunur.

“Matta 25-dəki on qızın məsəli də Advent xalqının təcrübəsini təsvir edir.” Böyük Mübarizə, 393.

“Mənə tez-tez on bakirə qız haqqında olan məsəl xatırladılır; onlardan beşi müdrik, beşi isə ağılsız idi. Bu məsəl hərfi-hərfinə yerinə yetirilmişdir və yerinə yetiriləcəkdir, çünki bu zaman üçün xüsusi tətbiqi vardır və üçüncü mələyin xəbəri kimi, yerinə yetirilmişdir və zamanın sonunadək indiki həqiqət olaraq qalmağa davam edəcəkdir.” Review and Herald, August 19, 1890.

“Pislikdə, aldanışda və azğınlıqda, ölümün lap kölgəsində uzanan bir dünya var,—yuxudadır, yuxudadır. Onları oyatmaq üçün can əzabı çəkən kimlərdir? Hansı səs onlara çata bilər? Fikrim o gələcəyə yönəlir ki, o zaman belə bir işarə veriləcək: ‘Budur, Bəy gəlir; Onu qarşılamağa çıxın.’ Lakin bəziləri öz çıraqlarını yenidən doldurmaq üçün yağ əldə etməyi gecikdirmiş olacaqlar və çox gec anlayacaqlar ki, yağla təmsil olunan xasiyyət başqasına keçirilə bilən bir şey deyildir. O yağ Məsihin salehliyidir. O, xasiyyəti təmsil edir, və xasiyyət ötürülə bilən deyildir. Heç bir insan onu başqası üçün təmin edə bilməz. Hər kəs özü üçün günahın hər ləkəsindən təmizlənmiş bir xasiyyət əldə etməlidir.” Bible Echo, 4 may 1896.

“Pislik içində yatan” “bir dünyanı oyatmaq üçün” “ruhun izzatını çəkənlər” kimlərdir? Yoel bu suala cavab verir:

Və belə olacaq ki, Rəbbin adını çağıran hər kəs xilas olacaq; çünki Sion dağında və Yerusəlimdə, Rəbbin dediyi kimi, qurtuluş olacaq, həm də Rəbbin çağıracağı sağ qalanlar arasında. Yoel 2:32.

Bu məsələləri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.

Dirilmə gününün günortadan sonrakı vaxtlarında şagirdlərdən ikisi Yerusəlimdən səkkiz mil uzaqlıqda yerləşən kiçik Emmaus şəhərinə gedirdi. Bu şagirdlər Məsihin işində görkəmli yer tutmuşdılar, lakin Ona səmimi iman edənlər idilər. Onlar Pasxanı keçirmək üçün şəhərə gəlmişdilər və son günlər baş vermiş hadisələrdən son dərəcə çaşqın qalmışdılar. Onlar həmin şəhər Məsihin cəsədinin qəbirdən götürülməsi barədə xəbəri, habelə mələkləri görmüş və İsa ilə qarşılaşmış qadınların xəbərini eşitmişdilər. İndi isə düşünmək və dua etmək üçün evlərinə qayıdırdılar. Kədər içində axşam yürüşlərini davam etdirir, məhkəmə və çarxıya çəkilmə səhnələri barədə danışdılar. Heç vaxt bundan əvvəl onlar bu qədər tamamilə ruhdan düşməmişdilər. Ümitsiz və imansız halda, çarxının kölgəsində yeriyirdilər.

“Onlar öz səfərlərində hələ çox irəliləməmişdilər ki, bir qərib onlara qoşuldu; lakin onlar öz qəm-qüssə və məyusluqlarına elə qərq olmuşdular ki, ona diqqətlə baxmadılar. Onlar söhbətlərini davam etdirir, ürəklərində olan düşüncələri dilə gətirirdilər. Məsihin verdiyi və özlərinin anlamaqda aciz göründükləri dərslər barədə mülahizə yürüdükdülər. Baş vermiş hadisələr haqqında danışarkən, İsa onlara təsəlli verməyi arzulayırdı. O, onların kədərini görmüşdü; ağllarına belə bir sual gətirən ziddiyyətli, çaşdırıcı fikirləri anlayırdı: Özünü bu qədər alçaldılmağa təslim etmiş bu Adam Məsih ola bilərmi? Onların kədəri cilovlana bilmədi və onlar ağladılar. İsa bilirdi ki, onların ürəkləri məhəbbətlə Ona bağlanmışdır, və O, onların göz yaşlarını silməyi, onları sevinc və şadlıqla doldurmağı arzulayırdı. Lakin əvvəlcə O, onlara heç vaxt unutmayacaqları dərsləri verməli idi.”

“O onlara dedi: Gəzə-gəzə bir-birinizlə nə barədə danışırırsınız ki, belə qəmgin görünürsünüz? Onlardan biri, adı Kleopas olan, cavab verib Ona dedi: Məgər Yerusəlimdə yalnız Sən qəribsən ki, bu günlərdə orada baş verən hadisələrdən xəbərin yoxdur?” Onlar Öz Rəbbiləri barədə duyduqları məyusluğu Ona söylədilər; Onun “Allahın və bütün xalqın önündə işdə də, sözdə də qüdrətli bir peyğəmbər” olduğunu dedilər; lakin “baş kahinlər və rəhbərlərimiz,” dedilər, “Onu ölümə məhkum edilmək üçün təslim etdilər və çarxıya çəkildilər.” Məyusluqdan yaralanmış ürəklərlə və titrəyən dodaqlarla əlavə etdilər: “Biz ümid edirdik ki, İsraili satınalma

yolu ilə qurtaracaq O idi; bütün bunlardan əlavə, bu hadisələrin baş verməsindən bu gün üçüncü gündür.”

Qəribədir ki, şagirdlər Məsihin sözlərini xatırlamadılar və baş vermiş hadisələri Onun əvvəlcədən xəbər verdiyini anlamadılar! Onlar dərk etmədilər ki, Onun bəyanının son hissəsi də ilk hissəsi kimi eyni dərəcədə qəti surətdə yerinə yetəcəkdi, üçüncü gün O yenidən diriləcəkdi. Məhz xatırlamalı olduqları hissə bu idi. Kahinlər və rəhbərlər isə bunu unutmadılar. “Hazırlıq gününün ertəsi gün baş kahinlər və fariseylər Pilatın yanına toplaşib dedilər: Ağa, xatırlayırıq ki, o aldadıcı hələ sağ ikən demişdi: Üç gündən sonra yenidən diriləcəyəm.” Matta 27:62, 63. Amma şagirdlər bu sözləri xatırlamadılar.

“Sonra O onlara dedi: Ey ağılsızlar və peyğəmbərlərin söylədiklərinin hamısına inanmaqda ürəyi ağır olanlar! Məgər Məsihin bu şeyləri əzab çəkib sonra Öz izzətinə daxil olması gərək deyildimi?” Şagirdlər təəccüb edirdilər ki, bu yad adam kimdir ki, onların lap canlarına nüfuz edir və belə ciddi, şəfqətli və həmrəy bir duyğu ilə, həm də belə ümidverici tərzdə danışır. Məsihin təslim edilməsindən bəri ilk dəfə idi ki, onlar ümid hiss etməyə başlayırdılar. Onlar tez-tez yol yoldaşlarına diqqətlə baxır və düşünürdülər ki, Onun sözləri məhz Məsihin söyləyəcəyi sözlərdir. Onları heyrət bürümüşdü və ürəkləri sevincli intizarla çırpınmağa başlamışdı.

“Müqəddəs Kitab tarixinin lap Əlifbası olan Musadan başlayaraq, Məsih bütün Yazılarda Özünə dair olanları onlara izah etdi. Əgər O, əvvəlcə Özünü onlara tanıtmış olsaydı, onların qəlbləri razı qalardı. Sevinclərinin kamilliyində onlar artıq heç nəyə aclıq duymayacaqdılar. Lakin onların Əhdi-Ətiqin rəmzləri və peyğəmbərlikləri vasitəsilə Ona verilən şahadəti anlamaları zəruri idi. Onların imanı məhz bunlar üzərində möhkəmlənməli idi. Məsih onları inandırmaq üçün heç bir möcüzə göstərmədi, lakin Onun ilk işi Müqəddəs Yazıları izah etmək oldu. Onlar Onun ölümünə bütün ümidlərinin məhvi kimi baxmışdılar. İndi isə O, peyğəmbərlərin sözlərindən göstərdi ki, məhz bu, onların imanı üçün ən qüvvətli dəlil idi.”

“İsa bu şagirdlərə təlim verərkən, Öz missiyasına şahidlik edən bir dəlil kimi Əhdi-Ətiqin əhəmiyyətini göstərdi. İndi özlərini məsihçi adlandıranların çoxu, artıq heç bir faydası olmadığını iddia edərək Əhdi-Ətiqi kənara atırlar. Lakin Məsihin təlimi belə deyildir. O, ona elə böyük dəyər verirdi ki, bir vaxt belə demişdi: “Əgər onlar Musaya və peyğəmbərlərə qulaq asdırlarsa, ölümlər arasından biri dirilsə belə, yenə də inanmayacaqlar.” Luka 16:31.

“Adəmdən etibarən zamanın son səhnələrində patriarxlar və peyğəmbərlər vasitəsilə danışan Məsihin səsidir. Xilaskar Əhdi-Ətiqdə Əhdi-Cədidə olduğu qədər aydın şəkildə aşkar olunur. Məhz peyğəmbərliklə dolu keçmişdən gələn nur Məsihin həyatını və Əhdi-Cədidin təlimlərini aydınlıq və gözəlliklə üzə çıxarır. Məsihin möcüzələri Onun ilahiliyinin bir sübutudur; lakin Onun dünyanın Xilaskarı olduğuna dair daha güclü sübut Əhdi-Ətiqin peyğəmbərliklərini Əhdi-Cədidin tarixi ilə müqayisə etməkdə tapılır.”

“Məsih peyğəmbərlikdən çıxış edərək şagirdlərinə Onun bəşəriyyətdə nə olacağı barədə düzgün təsəvvür verdi. Onların, insanların istəklərinə uyğun olaraq taxtına və padşahlıq hakimiyyətinə sahib olacaq bir Məsihə dair gözləntiləri yanlış istiqamətə yönəlmişdi. Bu, Onun tuta biləcəyi ən uca mövqedən ən aşağı mövqeyə enişini düzgün dərk etməyə mane

olacaqdı. Məsih istəyirdi ki, şagirdlərinin təsəvvürləri hər bir cəhətdən saf və həqiqi olsun. Onlar Ona nəsib edilmiş əzab camı haqqında mümkün olduğu qədər anlamalı idilər. O, onlara hələ dərk edə bilmədikləri o dəhşətli mübarizənin dünyanın təməli qoyulmamışdan əvvəl bağlanmış əhdin yerinə yetməsi olduğunu göstərdi. Məsih ölməli idi, necə ki, qanunu pozan hər bir kəs, əgər günahda davam edərsə, ölməlidir. Bütün bunlar baş verməli idi, lakin məğlubiyyətlə deyil, əksinə, izzətli, əbədi qələbə ilə nəticələnməli idi. İsa onlara dedi ki, dünyanı günahdan xilas etmək üçün hər cür səy göstərilməlidir. Onun davamçıları Onun yaşadığı kimi yaşamalı və Onun çalışdığı kimi, gərgin və dönməz səylə çalışmalıdırlar.

Beləcə Məsih Öz şagirdləri ilə söhbət edir, Müqəddəs Yazıları başa düşə bilmələri üçün onların zəhnini açır. Şagirdlər yorğun idilər, lakin söhbət kəsilmirdi. Həyat və arxayınlıq sözləri Xilaskarın dodaqlarından tökülürdü. Lakin yenə də onların gözləri tutulmuşdu. O, Yerusəlimin süqutundan onlara danışdıqca, onlar məhkum edilmiş şəhərə göz yaşları içində baxırdılar. Amma yol yoldaşlarının kim olduğunu hələ də azacıq belə güman etmirdilər. Onlar söhbətlərinin mövzusunun öz yanları ilə getdiyini düşünmürdülər; çünki Məsih Özündən sanki başqa bir şəxs imiş kimi danışdı. Onlar elə bilirdilər ki, O, böyük bayramda iştirak etmiş və indi öz evinə qayıdan adamlardan biridir. O, kobud daşlar üzərində onlar kimi ehtiyatla yeriyir, aralarında birlikdə bir qədər dincəlmək üçün dayanırdı. Beləliklə onlar dağlıq yol boyunca irəliləyirdilər, Allahın sağ əlində Öz mövqeyini tutmağa az qalmış, və “Göydə və yerdə bütün hakimiyyət Mənə verilmişdir” deyə bilən Olan isə onların yanında gedirdi. Matta 28:18.

“Yol boyu günəş batmışdı və səyyahlar dincələcəkləri yerə çatmazdan əvvəl tarlalardakı işçilər öz işlərini tərk etmişdilər. Şagirdlər evlərinə daxil olmaq üzrə ikən, o qərib sanki yoluna davam edəcəkmiş kimi göründü. Lakin şagirdlər özlərini Ona doğru çəkilməmiş hiss etdilər. Onların canları Ondən daha çox eşitmək üçün açıq çəkirdi. “Bizimlə qalın”, — dedilər. O, dəvəti qəbul etmiş kimi görünmədi, lakin onlar israr etdilər və belə yalvardılar: “Axşam düşür, gün isə artıq xeyli keçib.” Məsih bu rica qarşısında razı oldu və “onlarla qalmağın üçün içəri girdi.”

“Əgər şagirdlər öz dəvətlərində israr etməsəydilər, yol yoldaşlarının dirilmiş Rəbb olduğunu bilməyəcəkdilər. Məsih Öz yoldaşlığını heç kəsə zorla qəbul etdirmir. O, Özünə ehtiyacı olanlarla maraqlanır. O, ən sadə evə məmnuniyyətlə daxil olar və ən aşağı könlü sevindirir. Lakin insanlar səmavi Qonaq haqqında düşünməyəcək qədər laqeyd olsalar və Ondən onlarla qalmasını xahiş etməsələr, O, yoluna davam edir. Beləcə, bir çoxları böyük itkimizlə üzləşirlər. Onlar Məsihi, şagirdlərin yolda Onunla birlikdə gedərkən tanımadıqları kimi, tanımırırlar.”

Çörəkdən ibarət sadə axşam yeməyi tezliklə hazırlanır. O, masanın baş tərəfində yerini almış Qonağın önünə qoyulur. İndi O, yeməyə bərəkət vermək üçün əllərini uzadır. Şagirdlər heyranlıq içində geri çəkilirlər. Onların yoldaşı əllərini eynilə Müəllimlərinin adət etdiyi kimi açır. Onlar yenidən baxırlar və budur, Onun əllərində mıx izlərini görürlər. Hər ikisi dərhal nida edir: Bu, Rəbb İsa Məsihdir! O, ölümlər arasından dirilmişdir!

Onlar qalxıb Özünü Onun ayaqları altına atmaq və Ona səcdə etmək istəyirlər, lakin O, onların gözləri önündən yoxa çıxmışdır. Bədəni az əvvəl qəbirdə yatmış Olanın tutduğu yerə baxır və bir-birlərinə deyirlər: “Yolda O bizimlə danışarkən və Müqəddəs Yazıları bizə açarkən məgər ürəyimiz içimizdə yanırdımı?”

“Lakin çatdırmalı olduqları bu böyük müjdə ilə onlar oturub danışa bilməzlər. Onların yorğunluğu da, aclığı da keçib getmişdir. Yeməklərinə əl vurmada onu olduğu kimi qoyur, sevinc içində dərhal yenidən, gəldikləri həmin yol ilə yola çıxır, şəhərdəki şagirdlərə bu xəbəri çatdırmağa tələsirlər. Yolun bəzi yerləri təhlükəsiz deyil, lakin onlar sıldırım yerlərə dırmaşır, hamar qayaların üstündə sürüşürlər. Onlar görmür, bilmirlər ki, onlarla birlikdə o yolu getmiş Olanın himayəsi altındadırlar. Əllərində zəvvar əsası, cürət etdiklərindən daha sürətli getmək arzusu ilə irəliləyirlər. Cığırlarını itirir, lakin onu yenidən tapırlar. Bəzən qaçaraq, bəzən bürəyərək irəli gedirlər; görünməz Yoldaşları bütün yol boyu lap yanlarındadır.”

“Gecə qaranlıqdır, lakin Salehlik Günəşi onların üzərinə saçır. Onların ürəkləri sevincdən cuşa gəlir. Sanki yeni bir aləmdədirlər. Məsihi diri bir Xilaskardır. Onlar artıq Onun ölümü üçün yas tutmurlar. Məsihi dirilmişdir — bunu dönə-dönə təkrar edirlər. Kədər içində olanlara apardıqları xəbər budur. Onlar Emmausa gedən yolun ecazkar hekayəsini onlara danışmalıdırlar. Yolda onlara kimin qoşulduğunu bildirməlidirlər. Onlar dünyaya indiyədək verilmiş ən böyük xəbəri daşıyırlar — elə bir müjdə ki, bəşər ailəsinin zaman və əbədiyyət üçün ümidləri ondan asılıdır.” *The Desire of Ages*, 795–801.